

ἢ χύνεται τῆς Αἰγύπτου ὁ πλοῦτος, εἶναι ἡ Ἀγγλία ἐκεῖ στέλλονται τὰ 4]5 σχεδὸν τῶν Αἰγυπτιακῶν προϊόντων καὶ μετὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους διενεργοῦνται αἱ πλείσται τῶν συναλλαγῶν. Ἐκτὸς δ' ὅτι συναλλάσσονται μετὰ τοῦ ἀσφαλεστέρου καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν ἔθνων ἀπηλλαγμένου κινδύνων ἐσωτερικῶν ταραχῶν, ἔχουσιν ἀπέναντι αὐτῶν καὶ σύστημα ἀπλοῦν καὶ εὐθὲς ἐμπορικόν, ὁποῖον τὸ Ἀγγλικόν οὔτε εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ διέρχωνται διὰ τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἐλαστικοῦ καὶ ὑπὲρ τῶν ἀγοραστῶν μεροληπτικοῦ συστήματος. Ἢ δὲ μετὰ τοῦ ἀρίστου ἐκείνου τῶν λαῶν διδασκάλου συνάφεια καὶ στενὴ ἐμπορικὴ σχέσις ἐνεργεῖ καὶ κατὰ πολλὰ ἄλλα ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐμπορευομένων ξένων λαῶν. Ἐάν οἱ ἐν Αἰγύπτῳ Ἕλληνες πολλάκις διεκρίθησαν ἐπὶ πατριωτισμῷ καὶ αἰσθημάτων λεπτότητι, εἰτὰς μετὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους στενὰς σχέσεις καὶ τὴν ἐντεῦθεν μὲν ὁμορφωσιν τοῦ χαρακτῆρος ἐφείλουσι κατὰ πολὺ τὴν ὑψηλότεραν βαθμίδα, ἐφ' ἧς ἐξέχουσι πολλῶν ἄλλων ἀλλαχού, λειπομένων δυστυχῶς, ὁμογενῶν ὑπὸ τοῦ ἐθνισμοῦ τὴν ἐποψίν. Β.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΥΠΟ ΦΥΣΙΚΗΝ ΤΕ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Ἐν τῷ Α'. Μέρει τῆς παρούσης Πραγματείας θέλομεν διαλάβει συγκριτικῶς περὶ τῶν διανοητικῶν δυνάμεων ἀμφοτέρων τῶν γενῶν. ἐν δὲ τῷ Β'. ἰδιαιτέρον περὶ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς γυναικός.

Ἐπὶ πολὺ ἠμφισβητήθη τὸ ζήτημα, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἀπεφασίσθη ἂν δηλαδὴ ἡ φυσικὴ διάνοια τῆς γυναικός, κατὰ τὸ φυσικὸν αὐ-

(ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛ. Β'.)

τῆς μέτρον καὶ τὴν δύνάμιν θεωρουμένη εἶναι ἴση ἢ ὑποδεεστέρα τῆς τοῦ ἀνδρός, καὶ ἂν, ἀμφοτέρων τῶν γενῶν εἰς τὴν αὐτὴν καλλιέργειαν καθυποβαλλομένων καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσι τιθεμένων, ἤθελεν ἐνυπάρχει εἰδικὴ τις διαφορὰ ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα ἑκατέρου. Δι' ἰσχυρίσθησάν τινες ὅτι αἱ διανοητικαὶ δυνάμεις τῆς γυναικός εἰσὶ καθ' ὅλα ὅμαιαι πρὸς τὰς τοῦ ἀνδρός· ὅτι ἀπαιτεῖται μόνον ἀνατροφή καὶ περιστάσεις ὅπως ἀναγάγῃ αὐτὰς εἰς ἐνέργειαν, καὶ ὅτι τὰ παραδεδεγμένα κοινωνικὰ ἔθιμα καὶ ἔθη, ἀπονέμονται αὐτῇ κατωτέραν θέσιν καὶ ἀποστρεφόντα αὐτὴν τῶν μέσων τῆς καλλιεργείας τοῦ νοῦς ἅπερ κέκμηται τὸ ἕτερον γένος, ἐνεποίησαν τὸ μέγα ἀδίκημα, ὅπερ ἐπικαλεῖται κατ' αὐτοὺς σπουδαίαν καὶ ταχεῖαν τὴν διόρθωσιν. Ἄλλοι ἄφ' ἑτέρου διατείνονται ὅτι ἡ γυναικεῖα διάνοια ἐστὶ φυσικῶς κατωτέρα τῇ δυνάμει, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ προωρισμένη οὕσα ὅπως διάφορον κατέχη θέσιν ἐν τῇ κοινῇ, αἱ διανοητικαὶ αὐτῆς δυνάμεις πρᾶσημώσθησαν ὑπὸ τῆς φύσεως πρὸς τὰς περιστάσεις ἐν αἷς εὐρίσκεται τεθειμένη. Οἱ μὲν βεβαιοῦσιν ὅτι αἱ γυναῖκες δύνανται νὰ κατασταθῶσιν ἐξίσου διάσημοι φιλόσοφοι, πολιτικοί, τεχνίται, ζωγράφοι καὶ γλύπται ὡς καὶ οἱ ἄνδρες, καὶ ὅτι τὸ πρὸς τὰς τιμὰς καὶ τὰς διακρίσεις στάδιον ὧφειλε νὰ ᾔηται ἐπίσης κοινὸν εἰς ἀμφοτέρους. Οἱ δὲ, ὅτι οὐδεμία διδασκαλία ἢ ἀνατροφή δύναται νὰ κανονίσῃ τὸν γυναικεῖον νοῦν οὕτως ὥστε νὰ συμβαδίζῃ ἐπιτυχῶς μετὰ τῶν ἀνωτέρων τοῦ ἀνδρός διανοητικῶν δυνάμεων.

Οὐδόλως δύναται νὰ διαμφισβητηθῇ τὸ ὅτι πραγματικῶς ἐνυπάρχει ἐναργὲς διαφορὰ ὡς πρὸς τὰς ὑφ' ἑστώσας διαδηλώσεις τοῦ νοῦς ἐν ταῖς δύο γένεσιν, ἀλλ' ἐφείλομεν ὡσαύτως καὶ νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι οὐκ ὀλίγη διαφορὰ ἐνυπάρχει καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀνατροφήν καὶ τὰς περιστάσεις ἐν αἷς ἀμφοτέρω εἰσὶ σχετικῶς τεθειμένα. Πρὶν λοιπὸν ἢ παραλληλισμὸν τινα διαχαράξωμεν ἢ τὴν πλάστιγγα βραστάσωμεν, ἐφείλομεν ἵνα ποιήσωμεν τὴν δέουσαν παραχώρησιν ἀπέναντι τῆς ἐλαττωματικῆς διανοητικῆς καλλιεργείας τῆς

γυναικός, ἢ τὴν δικαίαν ἀφαίρεσιν ἀπέναντι τῆς ἐντελεστεράς ἀγωγῆς τοῦ ἀνδρός. Τὸ ζήτημα ὅθεν ἔσεται ἀπλῶς ἐὰν ἡ διαφορὰ αὕτη, ἣν ἅπαντες ὀφείλουν ν' ἀνομολογήσωσιν ἐνυπάρχουσαν, ἔστιν ἀποτέλεσμα ἀνατροφῆς καὶ περιστάσεων, ἢ ἀρχικῆς τινος ἐνδιαθέτου διακρίσεως ἐγκεχαραχθείσης ἐφ' ἑκατέρῳ γένει ὑπ' αὐτῆς τῆς χειρὸς τοῦ πανσόφου δημιουργοῦ.

Τὸ καθ' ἡμᾶς δὲν δυνάμεθα νὰ συνομολογήσωμεν μετὰ τῶν φρονούντων ὅτι αἱ περιστάσεις καὶ ἡ ἀνατροφή ἀρκούντως ἐξηγοῦσι τὴν μεταξὺ τοῦ διανοητικοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνδρός καὶ τῆς γυναικὸς διαφορὰν, καθόσον μάλιστα, τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀντιστρατευομένων πρὸς τὴν θεωρίαν αὐτῶν, ἡ προβαλλομένη αἰτία δυσαναλογεῖ πρὸς τὴν παραγωγὴν τοῦ ἀποτελέσματος.

Καὶ πρῶτον πάντων, εὐλογος ἀφορμὴ συζητήσεως προκύπτει ἡ ἐξῆς: Μήπως ἀντὶ τοῦ θεωρεῖν τὴν ἀνατροφὴν ὡς οὕσαν κατὰ μέρος αἰτίαν τῆς προκειμένης διαφορᾶς, δὲν εἶναι μᾶλλον ριζικὴ τις διάκρισις, μετ' ἰδιαιτέρων τινων συνδυαζομένη περιστατικῶν, ἡ προσδιορίζουσα αὐτὴν ταύτην τὴν ἀνατροφὴν. Διατὶ αἱ γυναῖκες δὲν διδάσκονται τὰ μαθηματικά, τὴν ἁλγεβραν, τὴν λογικὴν, τὴν ἠθικὴν, τε καὶ φυσικὴν φιλοσοφίαν καὶ ἄλλας ἐπιστήμας; Αἰτία τούτου δὲν εἶναι ἄρᾳ γε, τοῦλάχιστον ἐν μέρει, διότι αἱ διανοητικαὶ αὐτῶν δυνάμεις οὐδόλως εἰσὶ κατάλληλοι πρὸς τοιαῦτα ἀντικείμενα σπουδῆς; Ἐὰν αἱ γυναῖκες κατεῖχον κλίσιν καὶ ἰκανότητα περὶ τὰ μαθήματα ταῦτα, ἡ ἀνατροφή καὶ αἱ περιστάσεις δὲν ἤθελον οὐδόλως δυνηθῇ ἵνα καταστήσωσι τοὺς κλάδους τούτους τῆς μαθήσεως τοσούτω δυναμικῶς ἀνεφίκτους πρὸς αὐτάς. Δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν διδάσκονται αὐτοὺς, διότι, ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων ἐν αἷς εἰσὶ τεθειμέναι, ἡ θέλεν ἀναγκαιῶς προκύψει δι' αὐτάς σμικροτάτη καὶ ἀσήμαντος ἢ ἐκ τούτων πρακτικὴ ὠφέλεια. Ἀλλ' οἱ τοῦτο προβάλλοντες καὶ ὑπὲρ τῆς ἰσότητος τοῦ νοός ἐν ἀμφοτέροις συνηγοροῦντες, ὀφείλουν νὰ λά-

βωσι συγχρόνως ὑπ' ὧσιν ὅτι οἱ βηθέντες κλάδοι τῆς μαθήσεως εἰσὶν οἱ κατάλληλότεστοι πρὸς βελτίωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν διανοητικῶν δυνάμεων καὶ κατὰ συνέπειαν ἱκανοὶ ἵνα ἀνυψώσωσι τὰς γυναῖκας ἐκ τῆς ὑποδεστεράς ἐκείνης νοεράς καταστάσεως — ἥνπερ οὗτοι τοσοῦτον οἰκτεῖρουσιν — εἰς τὴν ἰσότητά τῆς διανοητικῆς βαθμίδος τοῦ ἀνδρός. Ἡ προβαλλομένη ἄρα ἐνστάσις ὀφείλει νὰ παραλειφθῇ ὥς μὴ παρέχουσα, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ἀρχικῆς ἰσότητος, εὐλογοφανῆ τινα αἰτίαν ὅπως ἀφαιρεθῶσιν οἱ κλάδοι οὗτοι τῆς μαθήσεως ἐκ τῆς γυναικείας ἀνατροφῆς.

Οὐδὲ στιγμιαία τις ἀμφιβολία δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ὅτι ἡ γυνὴ εἶναι ἐκ φύσεως προωρισμένη ἵνα κατέχῃ ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν ὅλως διάφορον, ἵνα μὴ εἴπωμεν κατωτέραν, τῆς τῷ ἀνδρὶ παραχωρηθείσης. Καὶ δυνάμεθα εὐλόγως νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἀμοιβαία τις συναρμογὴ ἐνυπάρχει μεταξὺ τοῦ τε νοός τῆς γυναικὸς καὶ τῶν περιστάσεων ἐν αἷς αὕτη εὐρίσκεται ἐν τῷ βίῳ. Ἡ δὲ σχετικὴ αὕτη συναρμογὴ ἀναφαίνεται ἐνυπάρχουσα δι' ἅπασων τῶν τάξεων τῶν τῆς φύσεως ὄντων. Αἱ τοῦ πτηνοῦ πτέρυγες προσηρμωσμέναι εἰσὶν ἵνα διὰ τοῦ ἀέρος ἵπτανται, τὰ τοῦ ἰχθύος πτερύγια, ἵνα ἐντὸς τοῦ ὕδατος κινῶνται, καὶ τὰ νηξίποδα, ἵνα ὡσαύτως κολυμβῶσι, καὶ οὕτω καθεξῆς περὶ πάντων τῶν διαφόρων ὄντων. Πρὸς τί λοιπὸν ἤθελε γείνει ἐξαίρετος εἰς τὸ περὶ γυναικός; Αὐτὰ τὰ πράγματα μᾶς ἀποτρέπουν τοῦ νὰ ὑποθέσωμεν ἐξαίρεσιν τινα ὑπὲρ αὐτῆς. Ἐν ἁπάσαις ταῖς τάξεσι τοῦ βίου, τὰ πρῶτιστα σημεῖα τοῦ τε ἀνδρικοῦ καὶ τοῦ γυναικείου χαρακτῆρος πληρέστατα καὶ πιστότατα ἐξίσου διατηροῦνται καὶ ἐν ἐκείναις ταῖς καταστάσεσιν, ἐνθα αἱ περιστάσεις καὶ ἡ ἀνατροφή ὀλίγον τι, ἢ καὶ παντάπασιν δὲν διαφέρουν οὐδὲ παραλλάσσουσιν μεταξὺ τῶν δύο γενῶν, καὶ ἐν ἐκείναις ἐνθα εἰσὶν αὐταὶ ὅλως ἀντίθετοι. Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς γυναικὸς ἀναδείκνυνται ἐπίσης ζωηρῶς ἐπὶ τῇ πτωχῇ καὶ ἀγραμμά-

τω χωρικῇ, ὥς καὶ ἐπὶ τῇ ἐν μέσῳ τῆς κομψότητος τῆς πολυτελείας καὶ τοῦ ἐξευγενισμού ἀνατραφεῖσθαι ἢ αὐτὴ δ' εἰδικὴ διαφορὰ ἐπικρατεῖ καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀκρίων βαθμίδι τῆς ζωῆς. Ὅπῃδῆποτε ἀπαντῶμεν γυναῖκα, οἷαι-δήποτε αἱ περιστάσεις ἢ ἡ ἀνατροφή αὐτῆς ἀποδιδόντες αὐτῇ τὴν συναρμογὴν ἐκείνων τῶν ιδιοτήτων, καὶ πλεονεκτημάτων, ἅπερ ἀποκαθιστῶσι τὸ δυνάμενον κληθῆναι, « Γυναικεῖος χαρακτήρ », οὐδόλως ἀπατώμεθα, καθὼ βασιζόμενοι ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ἀρχικῆς διαφορᾶς ἐνῶ, ἐπὶ τῇ θεωρήσει ἀρχικῆς ἰσότητος, παραδεχόμενοι τὸ ὑνάντιον, βεβαίως θὰ ἐσφάλομεν. Πρὸς δὲ τούτοις αἱ περιστάσεις καὶ ἡ ἀνατροφή οὐδόλως δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι τὴν προκειμένην διαφορὰν, καθότι ἔχομεν πλεῖστα παραδείγματα ἀνδρῶν, οἵτινες καὶ τοὶ ἐν ὀδυνηραῖς περιστάσεσιν εὐρισκόμενοι καὶ ἀπάντων τῶν ὠφελημάτων τῆς ἀνατροφῆς ἐστερημένοι, ὥς ὥς αἰφνης ἐν σκοτεινᾷ ἀνέλαμψαν, καὶ εἰς ἑξοχὸν βαθμίδα ἐπιστημότητος ἀνυψώθησαν ἐκ μόνης τῆς ἰσχύος τῆς φυσικῆς αὐτῶν δεξιότητος, καὶ διακεκριμένοι νόες τοῦ αἵματος τῶν κατέστησαν ἐνῶ σπανίως ἂν καὶ ποτε ἀνευρίσκομεν γυναῖκα, ἐν ταῖς αὐταῖς οὖσαν περιστάσεσιν καὶ στερήσεσιν, ἥτις ἀνυψώθη ὑπεράνω τοῦ ἰσοπέδου τοῦ εἶδους αὐτῆς. Δὲν ὀφείλομεν ὅθεν ν' ἀποδίδωμεν μείζονα τοῦ δέοντος ἀξίαν πρὸς τὴν ἀνατροφήν. Ἡ ἀνατροφή δὲν μεταβάλλει, ἀλλ' οὐδὲ δημιουργεῖ. Οὐδὲν τι ἄλλο δύναται εἰμὴ νὰ τροπολογῇ ἢ νὰ προκαλῇ εἰς ἐνέργειαν, νέαν διανοητικὴν διάθεσιν οὐ μεταδιδούσα, ἀλλὰ τὰς ἤδη ἐνυπαρχούσας ἀπλῶς ποδηγετοῦσα. Ἐνθα φυσικὴ χαυνότης ἐνυπάρχει, πῶς δύναται ἵνα ζωηρότητα ἐνσταλάξῃ, ἢ δυνάμιν τινα εἰς φυσικὴν ἀδυναμίαν; Ἐν πάσαις ταῖς περιστάσεσιν, αἱ φυσικαὶ δυνάμεις τοῦ ἀνθρωπίνου νοός, θέλουν πάντοτε διαδηλοῦν τὸν ἰδιάζοντα χαρακτήρα κανονιζόμενον καὶ εὐθυνόμενον ὑπὸ ἐξωτερικῶν αἰτιῶν.

Φροναῖμεν ὅτι δὲν θέλομεν πολὺ ἀπέχει τῆς ἀληθείας, προβάλλοντες σύγκρισιν μεταξὺ τῶν διαδηλώσεων τοῦ νοός ἐν ἑκατέρῳ

γένει τῶν ἐνυπαρχουσῶν ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν ἀρίστων συγγραφέων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, καὶ ἐκ τῆς συγκρίσεως ταύτης ἐξάγοντες τὸν διανοητικὸν ἑκατέρου χαρακτήρα. Δὲν προτιθέμεθα ἵνα ποιήσωμεν ἀνάλυσιν τῶν συγγραμμάτων ἑκατέρου μέρους, ἀλλ' ἀπλῶς ἵνα ἐξ αὐτῶν πορισθῶμεν τόνδε τὸν ὁρισμόν· ὅτι κατὰ τὴν ὑψηλοτάτην καὶ εὐγενεστάτην τῶν ἀνθρωπίνων διανοητικῶν δυνάμεων, τουτέστι τὴν δυνάμιν τοῦ ὀρθοῦ λόγου ὁ ἀνδρικός νοὺς μεγάλως ὑπερτερεῖ. Δὲν ἀπαρνούμεθα τῇ γυναικὶ τὴν κατοχὴν πάσης δυνάμεως ἥτις ἀπενεμήθη καὶ τῷ ἀνδρί. Παραδεχόμεθα ὅτι αὕτη κέκτηται δυνάμεις τινὰς εἰς ἑτι μείζονα τελειότητα. Ἀλλὰ διαμφισβητοῦμεν μόνον περὶ τούτου, ὅτι ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ λογικοῦ καὶ τῆς κρίσεως ἡ γυνὴ ὀφείλει ἵνα παραχωρήσῃ τὸ ἔπαθλον τῷ ἀνδρί. Ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν νεωτέρων γυναικῶν συγγραφέων τῆς Εὐρώπης: *Hanna More, Felicia Hemans, Ellis, Sigourney, Milford, Martineau, de Stael, Genlis* καὶ ἄλλων, οἵαδῆποτε ἐξοχότης ἰδεῶν καὶ ἂν ὑπάρχῃ (καὶ γενικῶς ὁμολογεῖται ὑπάρχουσα) οὐδεμία ἐξ αὐτῶν διακρίνεται ἐπὶ μεταφυσικῇ βαθύτητι ἢ λογικῇ δεινότητι. Δυνατὸν νὰ ἐνυπάρχῃ ἐν αὐτοῖς τοῖς συγγράμμασι φαντασία, δύναμις ἐφευρητικῇ, ὀξεία τοῦ νοός ἀντίληψις, εὐρεία γνῶσις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀκριβὴς παρατήρησις τῶν πραγμάτων, ὕψος, εὐφράδεια, καλλονή, ἐξοχότης· ἀλλ' οὐδεμία τῶν ιδιοτήτων τούτων, ὥς οὐδὲ τὰ συγγράμματα γυναικείας γραφίδος ἅπερ μέχρι τοῦδε γινώσκουμεν, ἔχει ἐπὶ τῇ ἐπασκήσει λογικῆς τοῦ νοός δυνάμεως. Μετὰ πάσης πεποιθήσεως δυνάμεθα ἵνα διαβεβαιώσωμεν οὐ μόνον ὅτι οὐδὲν τοιοῦτο σύγγραμμα ὑπὸ μεταφυσικὴν ἐποψιν δυνατὸν νὰ συγκριθῇ πρὸς τὰ συγγράμματα ἐνός Νεύτωνος, ἐνός Λωκίου καὶ Καρτεσιου, ἐνός Γίββωνος, ἐνός *Paley*, ἵνα μὴ προσείπωμεν καὶ πρὸς τὰ τῶν ἀρχαίων Πλατῶνων καὶ Ἀριστοτελῶν, ἀλλ' ὅτι οὐδ' ἴσως ποτὲ παρόμοιον αὐτοῖς γυναικεῖον σύγγραμμα δυνατὸν ἵνα δημοσ-

ευθη. Ὁ γυναικεῖος νοῦς φαίνεται συγκεκροτημένος μάλλον διὰ γλαφυράν φιλολογίαν παρά δι' αὐστηράς μεταφυσικᾶς ἐρεῦνας: ὁμοιάζων πρὸς τὸ τρυφερόν καὶ ὡραῖον ἄνθος, τὸ καταθέλγον ἡμᾶς διὰ τοῦ κάλλους καὶ τῆς εὐωδίας αὐτοῦ, ἐνῶ ὁ ἀνδρικός νοῦς δύνχεται νὰ προσμοιωθῇ πρὸς τὸ εὐσθενές καὶ ῥωμαλέον δένδρον, ὑπερῆττονα μὲν ἐπαγωγὸν καὶ ῆττονα θελκτικὴν τὴν ἐρασμιότητα κέκτηται, ἀλλ' οὐτινος ἢ πρωτίστη ἐξουχότης συνίσταται εἰς τὴν εὐστάθειαν, τὴν καρτερίαν καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ.

Ἄλλως τε ἡ ἀκριβεστέρα ἐκτίμησις ἦν δυνάμεθα νὰ ἐκφέρωμεν περὶ τῶν σχετικῶν ιδιοτήτων τοῦτε ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς, δύναται πιθανῶς νὰ ἐπιτεχθῇ ἐκ τοῦ παραλληλισμοῦ τοῦ σωματικοῦ αὐτῶν σχηματισμοῦ. Τὸ γυναικεῖον σῶμα ἐξέχει ὡς πρὸς τὴν συμμετρίαν, τὴν χάριν καὶ ὡραιότητα, ἀλλ' εἶναι ῆττον μυῶδες καὶ εὐρωστον καὶ ῆττον ἱκανὸν ἢ τὸ τοῦ ἀνδρὸς πρὸς αὐστηράν καὶ ἐνδελεχὴ γύμνασιν καὶ ἐργασίαν.

Ἐν τῇ σωματικῇ διαπλάσει τοῦ ἀνδρὸς ὑπάρχει εἰδική τις συμπύκνωσις, δυνάμεις καὶ ἱκανότης πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι. Καθὼς δὲ πάλιν ἡ τῆς γυναικὸς διάπλασις δύναται νὰ ἐξέχη ὡς πρὸς τὸ χάριν καὶ τὸ ὡραῖον, οὕτω καὶ ὁ νοῦς αὐτῆς δύναται νὰ ὑπερτερῇ ἐν ταῖς ιδιότησιν ἐκείναις, αἵτινες εἰσὶν ἀξιόραστοι καὶ θελκτικά. Κρίσις, ζωηρότης, ταχύτης τῶν πραγμάτων ἀντίληψις, ἀφέλεια καὶ κομψότης τοῦ λόγου εἰσὶ τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς. Ἄλλ' ἡ δύναμις τοῦ γενικεύειν τὸν λόγον καὶ τοῦ ἐξάγειν ὀρθὰ συμπεράσματα ἐκ συνεχοῦς σειρᾶς ἰδεῶν, ἔστι μάλλον τὸ ἀποκλειστικὸν τοῦ ἀνδρὸς προνόμιον.

Δὲν ἐπιθυμοῦμεν ἵνα ἐκφυλίσωμεν ἀφ' ἐνὸς τὰς διανοητικὰς δυνάμεις τῆς γυναικὸς, οὐδ' ἀφ' ἑτέρου ἵνα ὑπερεκτιμήσωμεν τὰς τοῦ ἀνδρὸς. Ἡ πρόθεσις ἡμῶν εἶναι ἵνα προσέλθωμεν εἰς τὸ ἀληθές.

Εἴμεθα ἐντελῶς πεπεισμένοι ὅτι ἡ ἀξιόπρεπεια, ἡ ὠφελιμότης καὶ ἡ εὐημερία τῆς

γυναικὸς, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ κοινωνικὴ καὶ ἠθικὴ βελτίωσις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἐξαρτῶνται μεγάλως ἐκ τῆς διαδόσεως καὶ ἐπικρατήσεως ὀρθῶν ἰδεῶν περὶ τε τοῦ διανοητικοῦ αὐτῆς διοργανισμοῦ καὶ τῆς ἀληθοῦς αὐτῆς θέσεως ἐν τῇ κοινωνίᾳ· καὶ ὅτι, γνωμοδοτοῦντες περὶ ἰσότητος καὶ ὁμοιότητος ἀμφοτέρων τῶν φύλων, καὶ τὴν θεωρίαν ταύτην εἰς πράξιν ἐφαρμόζοντες, ἀνατρέπομεν τὸν φυσικὸν αὐτῆς προσρισμὸν, καὶ ἀντὶ τάξεως, ἀταξίαν παρεισάγομεν ἐν τῷ συστήματι τῶν κοινωνιῶν. Ἡ θέλαμεν ὅθεν θεωρήσει τὴν γυναῖκα, ὡς οὐδόλως κατέχουσιν τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῇ θέσιν ἐν τῷ ἔμβῳ, ἐν τῷ δικηγορικῷ περιβόλῳ, ἐν τῇ βουλῇ, ἐν τῇ γερουσίᾳ, ἢ ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ καθέδρᾳ, ὡς ἡθέλαμεν θεωρεῖ καὶ τὸν ἄνδρα ἐν θέσει ἀπρεπεί, ἐνασχολούμενον εἰς τὰ τῆς μαγειρικῆς ἢ εἰς τὴν διευθέτησιν καὶ διεξαγωγὴν τῶν κατ' οἶκον ὑποθέσεων, καὶ ὀρθῶς ὑπολαμβάνομεν ὅτι ἐν ἐκάστη τῶν περιπτώσεων τούτων, τὰ εἶδη ταῦτα τῶν ἐργασιῶν, ἥτερον βεβαίως λίαν κακῶς διαχειρίζεσθαι καὶ ἐκτελεῖσθαι ἀπ' ἀμφοτέρωθεν τῶν μερῶν.

Τὰ περὶ τοῦ γυναικείου χαρακτῆρος, ἀπερ' διὰ τῶν εἰρημένων, ἀνελάβομεν ὅπως ἀναπτύξωμεν, προσεπιβεβαιούνται καὶ ὑπογυναικείας γραφίδος: Ἡ ἀγγλὶς συγγραφεὺς *Hannah More* λέγει τάδε:

« *They little understand the true interests of woman that would lift her from the important duties of her elevated situation to fill with fantastic dignity a loftier, but less appropriate niche, neither do they understand her true happiness who seek to annihilate distinctions from which she derives advantages, and to attempt innovations which would deprecate her real value. Each sex has its appropriate excellencies, which would be lost were they melted down into a common character by the fashion of a new philosophy.* » ἦτοι:

« Ὀλίγον ἐννοοῦσι τὰ ἀληθῆ τῆς γυναι-

« κὸς συμφέροντα οἱ βουλόμενοι μεταβι-
 « βάσαι αὐτὴν ἐκ τῶν ἀξιολόγων καθηκόν-
 « των τῆς ὑψηλῆς θέσεώς της, εἰς θέσιν φαι-
 « νομενικῆς ἀξιοπρεπείας, ὑψηλοτέραν μὲν
 « ἀλλ' ἥττον αὐτῇ ἰδιάζουσαν ἀλλ' οὐδ' ἐν-
 « νοῦσι τὴν ἀληθῆ αὐτῆς εὐδαιμονίαν οἱ
 « ἐπιζητοῦντες ἵνα καταστρέψωσι τὰς δι-
 « ακρίσεις καὶ διαφορὰς ἐξ ὧν αὕτη ἀπο-
 « λαμβάνει ὠφελείας, καὶ νὰ προβάλλωσι
 « νεωτερισμοὺς ἀντιστρατευομένους πρὸς
 « τὴν πραγματικὴν αὐτῆς ἀξίαν. Ἐκάτερον
 « γένος κέκτῃται τὰς ἰδίας ἀρετὰς καὶ
 « δυνάμεις αὐτοῦ, αἵτινες ἤθελον ἀπολε-
 « σθῇ συγχωνευόμεναι εἰς κοινογενῆ γα-
 « ρακτῆρα ὑπὸ τοῦ συρμοῦ νέας φιλοσοφίας.
 Ἐμ. Γιαγρακόπουλος.

ΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ.

Ἀφοῦ τὰ ἀνθρώπινα πάθη ἐπὶ τοσοῦτον συνετάραξαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, καὶ συνταράσσουσιν ἔτι καὶ νῦν, τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, θέλων, φαίνεται, καὶ οὗτος, εἴτε νὰ συμμεθέξῃ τῆς ἀποτροπαίου ταύτης συναυλίας τῶν ταραχῶν, εἴτε νὰ σωφρονίσῃ τοὺς ὑποκινουμένους αὐτὰς, δεικνύων αὐτοῖς τὴν σμικρότητά των, συνεταράχθη οὐκ ὀλίγον, καὶ δι' ὑποχθονίων μυκηθμῶν ἀπέδειξε τὴν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ὑπεροχὴν του, δι' ἧς παρὰ τῆς φύσεως ἐπροικίσθη. Ταραχαὶ καὶ ἀναστατώσεις ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ταραχαὶ καὶ ἀναστατώσεις ἐν τοῖς ἐγκάτοις αὐτῆς. Ἴδου τὸ ἰσοζύγιον τοῦ λήξαντος σωτηρίου ἔτους 1873.

Ὁ Βεσούβιος ἀνθαμιλλώμενος δὲν ὤκνησε καὶ αὐτὸς νὰ συμμεθέξῃ τῶν παντοειδῶν τούτων ἐπαναστάσεων, καὶ ὁ Κύριος *Palmieri* ὅστις ἀνέλαβεν οἰκιοθελῶς τὴν φρούρησιν καὶ κατόπτευσιν τοῦ πυριπνόου τούτου, καὶ ἔστησε τὴν σκοπιάν του πλησίον τοῦ φλογεροῦ κρατῆρος του, προλέγει τρομερὰς καὶ σφοδρὰς ἐκρήξεις. Καὶ αὐτὸ πρὸς τούτοις τὸ πρὸ αἰῶνων ἀπεσβεσμένον ἠφαί-

στειον *Otzberg* δι' ἰσχυρῶν δονήσεων ἀπέδειξεν ἐσχάτως τοῖς πέριξ αὐτοῦ τὴν προτέραν του δύνάμιν.

Ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ παρελθόντος ἔτους 1873 εἰς διάφορα σημεῖα τῶν κοιλάδων τοῦ Ἀδίου καὶ τῆς *Piave* ἡσθάνοντο ἐκ διαλειμμάτων ἀλλεπαλλήλους δονήσεις τοῦ ἐδάφους. Τὴν 29ην Ἰουνίου μάλιστα εἰς τὴν πόλιν *Belluno* τοῦ Βενετικοῦ οἰκίαι τινὲς κατέπεσαν, ὑπὸ τὰς ὁποίας οὐκ ὀλίγα ἐτάφησαν θύματα· ἐπὶ ἑξ μῆνας ἀλλεπαλλήλοι σεισμοὶ κατετρόμαζον τοὺς κατοίκους· περὶ τὰ τέλη μάλιστα τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου ἐπανελήφθησαν μετὰ πλειοτέρας ἐντάσεως, καὶ οἱ κάτοικοι ἐφοβήθησαν νέας πάλιν σκηνὰς τῆς 29ης Ἰουνίου. Εὐτυχῶς ὅμως τὸ κακὸν δὲν ἔλαβε τὰς διαστάσεις, ἃς ἐφοβήθησαν. Λίθοι καὶ κέραμα κατέπεσαν ἀπὸ τῶν ὀροφῶν τῶν οἰκοδομῶν, ὀρειχάλκινός τις προτομὴ ἐκρημνίσθη ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Νομαρχείου, εἰς δὲ τὰ προάστεια τῶν πόλεων *Piave* καὶ *Pra* πολλαὶ καπνοδόχαι κατέρρευσαν, καὶ βαθεὰ χάσματά τοῦ ἐδάφους ἠνεώχθησαν. Αἱ αὐταὶ δονήσεις μετὰ τῆς αὐτῆς ζωηρότητος ἐγένοντο συγχρόνως καὶ εἰς τὰς πόλεις *Feltre*, *Vittoria* καὶ *Conegliano*.

Εἰς τὴν Γαλλίαν κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὐγούστον καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς λεκάνης τοῦ Ῥοδανοῦ ἀπὸ τῆς πόλεως *Oulins* μέχρι τῆς *Nimes* τὸ ἔδαφος εὐρίσκετο εἰς συνεχῇ σχεδὸν κίνησιν. Τὴν δὲ 8ην Αὐγούστου, ὅτε οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως *Montelimar* εὐρίσκοντο ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τρόμου ἐνεκα ζωηροτάτων δονημάτων τῆς γῆς, τὸ αὐτὸ φαινόμενον συνέβαινεν εἰς Σμύρνην, Καλλιπόλιν, Δαρδανέλια, καὶ Χίον. Ἡ σύμπτωσις αὕτη ἦτον ἄραγε τυχαία, ἢ ἦτον ἀποτέλεσμα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας, εἰς τοσαύτην ἑκτασιν ἐπενεργούσης;

Τὴν 25 Νοεμβρίου εἰς τὰ Ν. Δ. τῆς Γαλλίας εἰς πολλὰς πόλεις ἡσθάνθησαν συγχρόνως τὴν ἐπενέργειαν τοῦ ὑποχθονίου πυρὸς, ἀλλὰ μεθ' ἥττονος ὁρμῆς καὶ ἄνευ ἀπευκταίων. Εἰς *Chatcau-Neuf* (*Drôme*) αἱ δονήσεις τοῦ ἐδάφους ἐπὶ πολλὰς ὥρας διαρ-